न्यस्यायुधं रणे द्रोण समीक्ष्यास्मानिह स्थितान् । नातः क्रूरतरं कर्म्म पुनः कर्त्तुं त्वमर्हसि । ८०१०
वेदवेदाङ्गविदुषः सत्यधर्म्मपरस्य ते । ब्राह्मणस्य विशेषेण तवैतन्नोपपद्यते ।
न्यस्यायुधममोहस्त्वं तिष्ठ वर्त्मनि शाश्वते । परिपूर्णस्तु कालस्ते वस्तुं लोके ऽद्य मानुषे ।
ब्रह्मास्त्रेण त्वया दग्धा अनस्त्रज्ञा नरा भुवि । यदेतदीदृशं विप्र कृतं कर्म्म न साधु तत् ।
न्यस्यायुधं रणे क्षिप्रं द्रोण मा त्वं चिरं कृथाः । मा पापिष्ठतरं कर्म्म करिष्यसि पुनर्द्विज ।
इति तेषां वचः श्रुत्वा भीमसेनवचश्च तत् । धृष्टद्युम्नञ्च सम्प्रेक्ष्य रणे स विमनाभवत् । ८०१५
सन्दह्यमानो व्यथितः कुन्तीपुत्त्रं युधिष्ठिरं । अहतं वा हतं वेति पप्रच्छ सुतमात्मनः ।
स्थिरा बुद्धिर्द्विजेन्द्रस्य न पार्थो वक्ष्यते ऽनृतं । त्रयाणामपि लोकानामैश्वर्य्यार्थे कथञ्चन ।
तस्मात्तं परिपप्रच्छ नान्यं कञ्चिद्द्विजर्षभः । तस्मिंस्तस्य हि सत्याशा बाल्यात्प्रभृति पाण्डवे ।
ततो निष्पाण्डवामुर्व्वीं करिष्यन्तं युधाम्पतिं । द्रोणं ज्ञात्वा धर्म्मराजं गोविन्दो व्यथितो ऽब्रवीत् ।
यद्यर्द्धदिवसं द्रोणो युध्यते मन्युमास्थितः । सत्यं ब्रवीमि ते सेना विनाशं समुपैष्यति । ८०२०
स भवांस्त्रातु नो द्रोणात् सत्याज्ज्यायोऽनृतं वचः । अनृतं जीवितस्यार्थे वदन्न स्पृश्यतेऽनृतैः ।
कामिनीषु विवाहेषु गवां भक्ते तथैवच । ब्राह्मणाभ्युपपत्तौ च अनृते नास्ति पातकं ।
तयोः संवदतोरेवं भीमसेनोऽब्रवीदिदं । श्रुत्वेदं ते महाराज वधोपायं महात्मनः ।
गाहमानस्य ते सेनां मालवस्येन्द्रवर्म्मणः । अश्वत्थामेति विक्रान्तो गजः शक्रगजोपमः ।
निहतो युधि विक्रम्य ततोऽहं द्रोणमब्रुवं । अश्वत्थामा हतो ब्रह्मन्निवर्त्तस्वाहवादिति । ८०२५
नूनं नाश्रद्दधद्वाक्यमेष मे पुरुषर्षभ । स त्वं गोविन्दवाक्यानि मानयस्व जयैषिणः ।
द्रोणाय निहतं शंस राजन् शारद्वतीसुतं । त्वयोक्तो नैष युध्येत जातु राजन् द्विजर्षभः ।
सत्यवान् हि त्रिलोकेऽस्मिन् भवान् ख्यातो जनाधिप । तस्य तद्वचनं श्रुत्वा कृष्णवाक्यप्रचोदितः ।
भावित्वाच्च महाराज वक्तुं समुपचक्रमे । तमतथ्यभये मग्नो जये सक्तो युधिष्ठिरः ।
अव्यक्तमब्रवीद्वाक्यं हतः कुञ्जर इत्युत । तस्य पूर्व्वं रथः पृथ्व्यां चतुरङ्गुलमुन्नतः । ८०३०
बभूवैवन्तु तेनोक्ते तस्य वाहाः स्पृशन्महीं । युधिष्ठिरात्तु तद्वाक्यं श्रुत्वा द्रोणो महारथः ।
पुत्त्रव्यसनसन्तप्तो निराशो जीविते ऽभवत् । आगस्कृतमिवात्मानं पाण्डवानां महात्मनां ।
ऋषिवाक्येन मन्वानः श्रुत्वा विनिहतं सुतं । विचेताः परमोद्विग्नो धृष्टद्युम्नमवेक्ष्य च ।
योद्धुं नाशक्नुवद्राजन् यथा पूर्व्वमरिन्दम ।
इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्व्वणि द्रोणवधपर्व्वणि युधिष्ठिरासत्यकथने एकनवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १९१ ॥
॥ सञ्जय उवाच ॥ तं दृष्ट्वा परमोद्विग्नं शोकोपहतचेतसं । पाञ्चालराजस्य सुतो धृष्टद्युम्नः समाद्रवत् । ८०३५
य दृष्ट्वा मनुजेन्द्रेण द्रुपदेन महामखे । लब्धो द्रोणविनाशाय समिद्धाद्धव्यवाहनात् ।
स धनुर्जैत्रमादाय घोरं जलदनिस्वनं । दृढज्यमजरं दिव्यं शरांश्चाशीविषोपमान् ।
सन्दधे कार्म्मुके तस्मिंस्क्षुरमाशीविषोपमं । द्रोणं जिघांसुः पाञ्चाल्यो महाज्वालमिवानलं ।